

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), (jud. N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, Iu. Cimpoi)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de CA "Alliance Insurance Group" SA,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Prisăcari împotriva CA "Alliance Insurance Group" SA, intervenient SRL "Capital Leasing" cu privire la declararea nulității clauzei consemnate în pct.8 al acordului privind stabilirea despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către CA "Alliance Insurance Group" SA și menținută hotărârea din 03 august 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani),

c o n s t a t ă :

La 09 decembrie 2014, Piotr Prisăcari a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA "Alliance Insurance Group" SA (CA "Victoria-Asigurări" SA), intervenient accesoriu SRL "Capital Leasing" cu privire la declararea nulității clauzei consemnate în pct.8 al acordului privind stabilirea despăgubirii de asigurare Casco pentru suma de 43370 lei, încheiat între Piotr Prisăcari și CA "Victoria-Asigurări" SA și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Piotr Prisăcari a invocat că, la 05 august 2014, între CA "Victoria-Asigurări" SA și Piotr Prisăcari a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor nr.548/14/AK/CL/BL. Obiectul contractului constituie asigurarea automobilului Skoda Superb cu nr. înmatriculare XXX XXX, contractul fiind valabil pe perioada 05 august 2014 – 04 august 2015.

La momentul semnării contractului enunțat, Piotr Prisăcari a informat reprezentanții CA "Victoria-Asigurări" SA despre faptul că nu posedă limba

română, limba în care a fost întocmit contractul. În acest sens, CA "Victoria-Asigurări" SA i-a prezentat un proiect de contract pentru ca acesta să aibă posibilitate să-l traducă și să facă cunoștință cu clauzele contractuale.

Reclamantul a comunicat că, la 16 august 2014, în interiorul termenului de asigurare, a survenit cazul asigurat și la aceeași dată, Piotr Prisăcari a depus în adresa companiei de asigurare o cerere de compensare a prejudiciului material cauzat.

În cadrul examinării cazului asigurat, Piotr Prisăcari a fost invitat la sediul CA "Victoria-Asigurări" SA, unde i s-a adus la cunoștință proiectul acordului privind stabilirea despăgubirii pe CASCO, iar reprezentanții companiei CA "Victoria-Asigurări" SA i-au tradus lui Piotr Prisăcari textul acordului și i-au comunicat mărimea prejudiciului care a fost acceptată de CA "Victoria-Asigurări" SA spre despăgubire în mărime de 37 268 lei.

Piotr Prisăcari a semnat acordul privind stabilirea despăgubirii pe CASCO și și-a manifestat dezacordul numai în partea stabilirii mărimii despăgubirii. Ulterior, a fost invitat repetat la CA "Victoria-Asigurări" SA, unde i s-a adus la cunoștință că suma despăgubirii a fost revizuită și s-a acceptat spre plată suma de 43 370 lei și este necesar să semneze acordul pentru suma respectivă.

Reprezentanții CA "Victoria-Asigurări" SA l-au asigurat că textul acordului a rămas identic cu cel prezentat anterior, fiind modificată doar suma. Deoarece a avut încredere deplină în reprezentanții CA "Victoria-Asigurări" SA, a semnat acordul în varianta propusă.

La 28 septembrie 2014, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat o înștiințare, prin care CA "Victoria-Asigurări" SA i-a comunicat că contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor nr.548/14/AK/CL/BL a fost reziliat în baza pct.8 din acordul privind stabilirea despăgubirii pe CASCO.

În urma suprapunerii textelor din acordurile semnate pentru suma de 37 268 lei și cel pentru suma de 43 370 lei, s-a constatat că reprezentanții CA "Victoria-Asigurări" SA, profitând de faptul că Piotr Prisăcari nu cunoaște limba română, au introdus în ultimul acord o clauză suplimentară (pct.8) de încetare a contractului cu privire la asigurări.

Reclamantul a mai indicat că, deoarece la semnarea acordului pentru suma despăgubirii de 43 370 lei, nu a fost informat despre includerea în textul acestuia a clauzei cu privire la rezilierea contractului de asigurare facultativă, la 08 octombrie 2014, a expediat în adresa CA "Victoria-Asigurări" SA solicitarea privind nulitatea clauzei consemnate la pct.8 din acordul privind stabilirea despăgubirii pe CASCO pentru suma de 43 370 lei.

La 24 octombrie 2014, a recepționat refuzul CA "Victoria-Asigurări" SA de a declara nulă clauza consemnată la pct.8 din acordul privind stabilirea despăgubirii pe CASCO pentru suma de 43370 lei și a concluzionat că la semnarea pct.8 a acordului privind stabilirea despăgubirii în valoare de 43370 lei, Piotr Prisăcari a

fost dus în eroare.

A precizat că dacă ar fi fost cunoscută realitatea, actul nu s-ar fi încheiat, iar dacă la momentul semnării acordului privind acordarea despăgubirilor, părțile de comun acord ar fi convenit asupra încetării contractului de asigurare, în acest sens ar fi fost semnat un acord suplimentar la contractul de asigurare. În calitate de asigurat, nu și-ar fi expus acordul cu privire la încetarea anticipată a contractului de asigurare, în condițiile în care a achitat prima de asigurare.

În fața instanțelor de judecată, Piotr Prisăcari a solicitat declararea nulității clauzei consemnate în pct.8, cu următorul text: ”părțile își dau acordul că odată cu semnarea prezentului acord (tranzacții), contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor nr.548/14/AK/CL/BL din 05 august 2014 încetează în conformitate cu art.18 alin. (1) din Legea nr.407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări” din acordul privind stabilirea despăgubirii pe CASCO în valoare de 43 370 lei, încheiat între Piotr Prisăcari și CA ”Victoria-Asigurări” SA.

Prin hotărârea din 03 august 2018 a Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Piotr Prisăcari.

A fost declarată nulă clauza consemnată în pct.8 al acordului (tranzacției) privind stabilirea despăgubirii pe CASCO încheiat între CA ”Victoria-Asigurări” SA, SRL ”Capital Leasing”, SRL ”Claims Manager” și Piotr Prisăcari la 11 septembrie 2014.

A fost încasat de la CA ”Alliance Insurance Group” SA în beneficiul lui Piotr Prisăcari cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 100 lei.

Prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către CA ”Alliance Insurance Group” SA și menținută hotărârea din 03 august 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Pentru a admite acțiunea reclamantului instanțele ierarhic inferioare au evidențiat că, între CA ”Victoria-Asigurări” SA (denumită ulterior CA ”Alliance Insurance Group” SA) și Piotr Prisăcari, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a autovehiculului Skoda Superb și eliberată polița nr. AK 548/14-01 de asigurare facultativă a autovehiculului pentru grupul de riscuri AUTOCASCO, termenul asigurării fiind de la 05 august 2014 până la 04 august 2015.

Potrivit procesului-verbal de constatare a daunelor din 18 august 2014, la data de 16 august 2014 s-a produs cazul de asigurare cu implicarea autovehiculului Skoda Superb, fiind constatate deteriorările autovehiculului și soluțiile tehnice.

Conform acordului (tranzacției) privind stabilirea despăgubirii pe CASCO din 11 septembrie 2014, semnată între CA ”Victoria-Asigurări” SA, SRL ”Capital Leasing”, SRL ”Claims Manager” și Piotr Prisăcari, mărimea prejudiciului material cauzat constituie suma de 43 370 lei, stabilit conform contului eliberat de unitatea de specialitate auto, acceptată de părți.

Instanțele au reținut că, acordul Piotr Prisăcari cu privire la încetarea contractului enunțat, a fost viciat fiind aplicabile la speță temeiurile de nulitate

prevăzute de lege. Astfel, dacă Piotr Prisăcari ar fi fost informat corespunzător cu privire la conținutul acordului (tranzacției) privind stabilirea despăgubirii de asigurare pe CASCO din 11 septembrie 2014 și anume că odată cu semnarea acordului, contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor din 05 august 2014 încetează în conformitate cu art.18 alin. (1) din Legea cu privire la asigurări, Piotr Prisăcari în calitate de asigurat, nu și-ar fi expus acordul cu privire la încetarea anticipată a contractului, în condițiile în care contractul a fost încheiat pe o perioadă determinată, de la 05 august 2014 până la 04 august 2015, iar Piotr Prisăcari a achitat mărimea integrală a primei de asigurare, calculată pentru perioada de valabilitate a contractului.

În acest context a fost evidențiat de instanțe că pe de o parte părțile expres au stabilit termenul de valabilitate al contractului de asigurare facultativă a autovehiculului, pe când, potrivit pct.8 al acordului enunțat, contractul de asigurare încetează de drept prin acordul părților. Însă, la caz, acord a fost obținut de la Piotr Prisăcari ca urmare a inducerii sale în eroare, ceea ce impune admiterea acțiunii în anulare a actului juridic.

La 26 aprilie 2019, CA "Alliance Insurance Group" SA a declarat recurs împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și de încasare de la intimat a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat eronat legea precum și a apreciat în mod arbitrar probatoriul.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către CA "Alliance Insurance Group" SA, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei

curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de CA ”Alliance Insurance Group” SA, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către CA ”Alliance Insurance Group” SA.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale

Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către CA "Alliance Insurance Group" SA.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova